

Vize a cíle pro výkon funkce děkana pro období 2018–2022

Vážené kolegyně, vážení kolegové, milé studentky a milí studenti!

Naše Agronomická fakulta je silnou a sebevědomou součástí Mendelovy univerzity v Brně již bezmála 100 let. Takovou ji činí především její zvědaví studenti, erudovaní učitelé a vědci, rozmanitost pěstovaných oborů, spojení tradičního přístupu a moderního zázemí, excelentní výzkumné týmy a úzké propojení s praxí.

Pro úspěšnost níže představených vizí a cílů pro následující čtyřleté období je do značné míry určující **současná situace ve vysokém školství**. V hlavním poslání vysokých škol, tj. v zajišťování tzv. terciárního vzdělávání, se v současnosti střetává masifikace vysokoškolského studia a současně tlak na kvalitu vzdělávacího procesu. Počty maturantů pohybující se již od roku 2015 na dně demografické křivky, chybějící dlouhodobější perspektiva v řízení vysokého školství charakterizovaná měnícím se systémem financování vysokých škol, změny v hodnocení výsledků vědy a výzkumu a časté střídání vrcholných představitelů ministerstva jsou hlavními příčinami nestability tohoto sektoru. Novela zákona o vysokých školách a z ní vyplývající např. nové požadavky na akreditace a vnitřní systémy hodnocení kvality jsou pak příkladem příčin vyšší administrativní zátěže vysokých škol a jejich pracovníků.

Jako fakulta jsme i za těchto podmínek udrželi v uplynulém období rovnováhu a v některých aspektech dosáhli progresu. Za základ tohoto stavu je možné označit především kombinaci širokého portfolia našich činností a vzájemné solidarity. Vysoká míra stability fakulty a její současná vnitřní i vnější pozice byla často vykoupena improvizací a vynakládáním značného úsilí nejen vedení fakulty, akademického senátu, vědecké rady, vedoucích ústavů, ale každého z vás, za což Vám všem patří obrovský dík.

Ze své dosavadní zkušenosti vidím **roli děkana** zejména v následujících **třech rovinách**, tj. v aktivitách směřujících vně fakulty a univerzity, na univerzitní úroveň a dovnitř fakulty.

Role děkana, jako hlavního představitele fakulty, by měla **navenek** směřovat **k šíření dobrého jména** fakulty, resp. univerzity, na národní i mezinárodní úrovni, ale současně by měla respektovat a obhajovat zájmy všech pracovníků fakulty. Pociťuji potřebu prezentovat v dobrém světle fakultu také **středním školám**, tedy našim potenciálním studentům, a to pomocí tradičních i nových atraktivních forem. Současně mi záleží na co nejlepší **uplatnitelnosti našich absolventů** na trhu práce, čemuž úspěšně napomáhá např. nedávno zřízené fakultní kariérní centrum, portál pracovních příležitostí AgroContact.cz nebo aktivní spolupráce s mnoha komerčními subjekty. Postavení fakulty ve společnosti vnímám jako klíčové také z hlediska **zpřístupňování a propagace našich výsledků** nejen prostřednictvím médií, na výstavách a veletrzích, ale i skrze fakultou pořádaných nebo spolupořádaných společenských a odborných akcí, jako jsou MendelInfo, MendelAgro, MendelGrass, MendelNet, Noc vědců a mnohé další. Do budoucna chci v této oblasti více spolupracovat s našimi **významnými absolventy** a prezentovat **osobnosti naší fakulty**. Mým zájmem je také dlouhodobá podpora expertní a znalecké činnosti i odborného poradenství. Všestranný rozvoj naší fakulty, její konkurenceschopnost a otevírání nových možností spolupráce jsou pro mne důležitou prioritou, za kterou cítím osobní zodpovědnost.

Role děkana na univerzitní úrovni je v mnoha ohledech určující pro vnitřofakultní situaci a vývoj. Ačkoli lze naši fakultu charakterizovat jako silnou, v mnoha směrech strategicky významnou součástí univerzity s dlouholetou tradicí, největším rozpočtem, většinovým podílem na výsledcích vědy a výzkumu a s dominantním materiálním i lidským potenciálem, je třeba její **zájmy soustavně hájit** také na univerzitní úrovni.

Rovné zastoupení všech součástí v rozhodujících orgánech univerzity tím více akcentuje schopnost děkana vyjednávat ve prospěch fakulty při **zachování společných zájmů univerzity** jako funkčního celku, ve kterém se nelze obejít bez vnitřní solidarity, vzájemného pochopení a otevřenosti ke spolupráci mezi fakultami.

V nadcházejícím období bude proto nutné se angažovat zejména do řešení **institucionální akreditace** ve vybraných oblastech vzdělávání; **zásad pro tvorbu a správu vyváženého rozpočtu univerzity** a přípravy na **nové financování VŠ**; pravidel pro **sdílení jedinečné infrastruktury** v podobě centrální laboratoře; strategie v oblasti **informačních systémů** na univerzitě včetně využití jejich dat pro řízení fakulty a především pro **snížení administrativní zátěže** pracovníků; zavedení **systému hodnocení kvality** podle požadavků novely vysokoškolského zákona a Národního akreditačního úřadu; přípravy na **nové hodnocení výsledků vědy a výzkumu**; **systému evidence projektů a smluv**; **systému post-doc pozic**; přípravy **obchodního centra** a dalších pro naši fakultu důležitých aktivit. Především díky vyšší sounáležitosti pracovníků naší fakulty s univerzitou jako celkem se v minulém období podařilo mnohé (např. pokrok v elektronizaci společných agend anebo v technickém zabezpečení systému vnitřního hodnocení fakulty) a tento přístup budu nadále podporovat.

Role děkana uvnitř fakulty vychází především ze znalosti vnitřního prostředí, a to jak jeho materiálního zázemí, tak potenciálu lidských zdrojů. Základním předpokladem úspěchu je kolektivní spolupráce a respektování jednotlivých rolí v týmu. Dle mého názoru je v této roli děkan akademickou obcí vnímán nejen jako důležitý řídicí, ale zároveň i pojící prvek s jasnými vizemi o prioritách a směřování fakulty v klíčových oblastech jejích činností. S tímto vědomím bylo vždy mojí hlavní snahou **zlepšení systému vnitřní komunikace** na fakultě, **předcházení potenciálním problémům** a citlivé a zároveň efektivní řešení nastalých situací.

Za zcela zásadní pro další úspěšný vývoj fakulty považuji nedávno zavedený **nový způsob rozpočtování** s vyváženým principem zásluhovosti (výkonnosti) a solidarity, který také významně posílil pravomoci vedoucích pracovníků. Silný nástroj v oblasti finančního řízení s pozitivním dopadem na rozvoj fakulty pak spatřuji v připravovaném **střednědobém plánu investic** a jeho implementaci.

Fakulta by měla být také **spravedlivým zaměstnavatelem**, který motivuje své pracovníky k vysokému výkonu a současně je adekvátně odměňuje. Zde je mým cílem zavedení **komplexního motivačního systému pro akademické pracovníky** založeného na hodnocení a odměňování co nejširšího spektra relevantních činností. Další, neméně významnou součástí této oblasti, je nefinanční podpora pracovníků. K té lze zařadit např. již zmíněné optimální nastavení komunikačních kanálů, veřejné ocenění dosažených úspěchů a v neposlední řadě příjemné pracovní prostředí. Jsem přesvědčen, že ke **kultivaci přátelského a inspirujícího prostředí** na fakultě přispívají nemalou měrou také možnosti „volnočasových“ a mimopracovních aktivit pro studenty a pracovníky fakulty. Za významné z tohoto pohledu považuji mj. obnovení tradice fakulního plesu, zavedení platformy pro setkávání se se studenty „Kafé pod platanem“, měření sil mezi spřátelenými zemědělskými fakultami v rámci Sportovního dne či založení Spolku absolventů, přátel a studentů Agronomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

Naším hlavním „produktem“ je úspěšný, nebo-li uplatnitelný, absolvent. Zároveň z našich průzkumů víme, že nejlepší reklamou pro fakultu je **spokojený student**. Současní studenti by tak měli být považováni za naše klienty, resp. partnery, a měli by být centrem naší pozornosti. Jsem přesvědčen, že účinným receptem by mohlo být také větší zapojení studentů do života fakulty, což se již začalo dařit. Budu proto i nadále podporovat aktivity studentské komory akademického senátu a talentované studenty.

Zájem o studium na naší fakultě nezaznamenal tak výrazný pokles jako tomu bylo na ostatních součástech univerzity. Abychom však i nadále obstáli v konkurenci vysokých škol, na trhu práce, a tím i celospolečensky, potřebujeme výborné studenty. Takoví studenti nejsou jen v České republice,

příznivě se nám v tomto směru rozbíhá **anglický studijní obor General Agriculture**. Po prvotních zkušenostech jsem se rozhodl podporovat rozvoj tzv. Buddy systému, tj. většího servisu pro přijíždějící zahraniční studenty na principu „studenti studentům“.

Významnou koncentrací pozornosti zasluhuje také třetí stupeň studia, tj. doktorské studium. Po nedávné úspěšné reakreditaci oborů považuji za nezbytné **narovnat výši stipendií pro doktorandy**. Současná situace ohrožuje nejen zájem o tento typ studia, ale i průměrnou kvalitu absolventů, a tím i výchovu potenciálních akademických pracovníků z vlastních řad.

K naplnění hesla „výuka není samozřejmostí“ a ke zvýšení váhy pedagogického procesu by kromě výše zmíněného mělo přispět i celouniverzitní **oceňování nejlepších pedagogů**, jehož zavedení podporuji.

Novela zákona o vysokých školách nám dává mj. příležitost k jinému pohledu a k **zatraktivnění studijních programů**. V tomto smyslu zahájíme v nejbližších dnech širokou diskuzi, neboť akreditace mj. profesně zaměřených studijních programů by nám umožnila získat další skupiny zájemců o studium. Případná nová struktura nabízených programů by pak vytvořila prostor pro snížení počtu studentů na jednoho učitele a mohla přispět i k efektivnějšímu zpracovávání závěrečných prací.

Naši fakultu lze hrdě označit za univerzitního lídra ve vědecko-výzkumné činnosti, samozřejmě s vědomím její diverzity mezi jednotlivými pracovišti. Pro nejbližší období se tak jeví jako zásadní **efektivní využití vybudované infrastruktury** a určení **výzkumných směrů fakulty**. Současně je nutné se **připravit na ukončování projektové podpory z evropských fondů**. Vzroste tím znovu akcent na výzkumné projekty národní i mezinárodní povahy. V této souvislosti budu nadále dbát na zajištění **adekvátní administrativní podpory děkanátu** a rektorátních pracovišť při podávání projektů včetně zajištění **dostatečného objemu tzv. neveřejných prostředků** k jejich dofinancování.

Velkou konkurenční výhodou mezi ostatními fakultami i univerzitami je praktické zaměření naší fakulty, která má k dispozici vlastní **Školní zemědělský podnik** v Žabčicích s širokým portfoliem činností, nedávno prestižně zařazený mezi tzv. Demonstrační farmy Ministerstva zemědělství. V následujícím období se zasadím o vytvoření podmínek pro větší využití tohoto unikátního potenciálu studenty i výzkumníky naší fakulty a budu podporovat významné investiční záměry podniku.

Naše fakulta jako zakládající součást univerzity dosáhne zanedlouho významného výročí. Za možnost navázat na dosavadní výsledky práce a mít tak dobrou výchozí pozici pro její další rozvoj vděčíme celé plejádě významných předchůdců. Ti ve vzdálené nebo i nedávné minulosti často obětovali mnoho. Využijme proto **stoleté jubileum** nejen k zastavení se, zamyšlení, onomu obvyklému bilancování, ale uchopme toto výročí také jako příležitost pro zvýšení povědomí o našich aktivitách a našem společenském významu.

Vykročme společně do dalšího století existence naší fakulty s hrdostí a respektem a míře k metám nejvyšším.

V Brně 27. listopadu 2017.

Pavel Ryant